

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ซึ่งประกอบด้วยประเด็น ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะไทย
 - ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดรูปแบบ
 - องค์ความรู้ ภูมิปัญญาไทย
 - รูปแบบสถาปัตยกรรมในเรือนไทย

จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ ประกอบกับการเปรียบเทียบข้อมูลเบื้องต้นและรูปแบบสถาปัตยกรรม ในโครงการบ้านจัดสรรที่ทำการสำรวจตามขอบเขตและตัวแปรที่กำหนด เพื่อรู้ถึงรูปแบบเรือนไทยภาคกลาง ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับรูปแบบบ้านไทยสมัยใหม่ ในโครงการบ้านจัดสรรในปัจจุบัน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจาก การสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ รูปแบบบ้านจัดสรรในปัจจุบัน โดยทำการศึกษาวเคราะห์ถึงทัศนคติต่อรูปแบบเรือนไทยภาคกลาง ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับรูปแบบบ้านไทยสมัยใหม่ ในโครงการบ้านจัดสรรในปัจจุบัน แนวโน้มและความเป็นไปได้ รวมถึงข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ เพื่อทราบถึงความเหมาะสมในรูปแบบโครงการ รูปแบบสถาปัตยกรรม แนวทางที่จะสามารถนำรูปแบบเรือนไทยภาคกลางมาใช้อย่างเหมาะสมตรงต่อความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคและมีความเป็นไปได้ทางธุรกิจ

3. ทำการวิเคราะห์ลักษณะที่ตั้งโครงการบ้านจัดสรร แนวโน้มการขยายตัวของที่ตั้งโครงการในอนาคต รวมทั้งแนวโน้มที่ตั้งโครงการที่นำลักษณะไทยมาใช้ เพื่อทำการศึกษเปรียบเทียบคัดเลือที่ตั้งโครงการตัวอย่าง

4. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ในส่วนของแนวโน้มความต้องการ แนวโน้มธุรกิจบ้านจัดสรร พัฒนาการแนวคิดการออกแบบ รูปแบบการนำลักษณะไทยมาใช้ในโครงการบ้านจัดสรรอย่างเหมาะสม โดยทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อทำการเลือกที่ตั้งเพื่อทำการออกแบบโครงการตัวอย่าง ทำการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย กำหนดลักษณะโปรแกรมทางสถาปัตยกรรมในโครงการตัวอย่าง

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะไทย

4.1.1 การวิเคราะห์ รูปแบบภูมิองค์ความรู้ ภูมิปัญญาและปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบบ้าน

ในอดีต รูปแบบภูมิองค์ความรู้ ภูมิปัญญา เกิดขึ้นจากความพยายามในการแก้ปัญหาต่าง ๆ สภาพแวดล้อม สังคม ข้อจำกัดของวัสดุในท้องถิ่นนั้น ๆ แต่ปัจจุบันรูปแบบการดำรงชีวิต รูปแบบสังคม และสภาพแวดล้อมเปลี่ยนไปจากอดีตก่อให้เกิดความต้องการในสถาปัตยกรรมที่เปลี่ยนแปลง ในปัจจุบันมีปัจจัยแนวคิดต่าง ๆ เพื่อตอบรับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ปัจจุบันรูปแบบวัสดุ โครงสร้าง ในบ้านจัดสรรในปัจจุบันมีการพัฒนาการ เปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยในอดีต การใช้วัสดุธรรมชาติ หรือการใช้โครงสร้างแบบในอดีตไม่ได้รับความนิยมหรือมีการนำมาใช้ในโครงการบ้านจัดสรรในปัจจุบัน โดยจะเห็นได้โครงการส่วนใหญ่ที่นำลักษณะไทยมาใช้จะเป็นการใช้วัสดุทดแทน หรือเลียนแบบให้คงความรู้สึกคุณค่าเช่นในอดีต

แนวโน้มของการนำเอารูปแบบภูมิองค์ความรู้ ภูมิปัญญา ที่ควรเกิดขึ้นในปัจจุบันจึงควรตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน โดยใช้ความรู้ทางด้านสถาปัตยกรรม เทคโนโลยีสะท้อนให้เห็นถึงการนำภูมิองค์ความรู้ ภูมิปัญญาไทยมาใช้อย่างเหมาะสมกับปัจจุบัน ซึ่งอาจกำหนดแนวทางได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.1

อิทธิพลและแนวทางการพัฒนารูปแบบสถาปัตยกรรมไทยที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

อดีต	ปัจจุบัน	แนวทางในอนาคต
1. สถาปณภูมิประเทศ	1. สถาปณภูมิประเทศ	1. ส่งเสริมคุณภาพชีวิต
2. สถาปณภูมิอากาศ	2. สถาปณภูมิอากาศ	2. การใช้วัสดุทดแทน
3. ข้อจำกัดของวัสดุ	3. ทรัพยากรที่จำกัด	3. รูปแบบสถาปัตยกรรม
4. สภาพสังคมเกษตร	4. สภาพสังคมเมือง	ผสมผสานระหว่างรูปแบบ
5. ความเชื่อและศาสนา	5. มลภาวะจากสภาวะแวดล้อม	ใหม่และดั้งเดิมอย่างเหมาะสม
	6. ความต้องการคงรูปแบบไทย	4. เน้นความร่มรื่น อยู่สบาย แต่
		มีความสะดวกสบาย ทันสมัย
		5. ดูแลรักษาง่าย ขนาดพอเหมาะ
		6. คงไว้ซึ่งองค์ประกอบ รูปแบบที่
		เหมาะสม เพื่อความเป็น
		เอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรม

ปัจจุบัน แนวคิดเรื่องการพัฒนาแนวคิดการออกแบบ ที่สามารถสะท้อนถึงรูปแบบองค์ความรู้ภูมิปัญญาไทย รวมทั้งการถ่ายทอดความหมายของลักษณะไทยในรูปแบบนามธรรม ความร่มรื่น ความโปร่งโล่ง บรรยากาศแบบไทย สามารถถ่ายทอดผ่านแนวคิดการออกแบบและเทคโนโลยีในปัจจุบัน เป็นการใช้ลมธรรมชาติในการออกแบบอาคารเพื่อการระบายอากาศและลดปริมาณความชื้นในอาคาร การออกแบบลักษณะร่วมเงา ซึ่งในปัจจุบันสามารถตรวจสอบลักษณะของบรรยากาศที่เกิดขึ้นในสถาปัตยกรรมไทยในอดีตจากการศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาทำการศึกษาถึงความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน โดยทำการออกแบบเพื่อให้ได้บรรยากาศความรู้สึกโปร่งโล่งโปร่งสบาย ซึ่งสามารถประเมินลักษณะดังกล่าวได้โดยศึกษาการระบายอากาศในอาคาร การคำนวณพลศาสตร์ของไหลด้วยโปรแกรม (Computational Fluid Dynamics, CFD)

4.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษาและแบบสำรวจ

จากการสำรวจและเก็บข้อมูล พบว่าลักษณะไทยที่มีการนำมาปรับและประยุกต์ใช้ในโครงการบ้านจัดสรรในปัจจุบัน ประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. การวางผัง จากการศึกษาและสำรวจ พบว่ามีการนำลักษณะการวางผังที่มีการนำลักษณะไทยมาปรับและประยุกต์ใช้ ซึ่งเกิดเป็นรูปแบบใหม่ที่มีการพัฒนาจากลักษณะไทยในอดีต โดยจากประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1) การวางผังคล้ายแบบกลุ่ม มีลักษณะอาคารล้อมพื้นที่ส่วนกลาง หรือสระน้ำ โดยมีการพัฒนารูปแบบจากลักษณะการจัดผังของเรือนหมู่ในอดีต โดยพื้นที่ส่วนกลางของอาคารจะเป็นพื้นที่ใช้สอย หรือพื้นที่พักผ่อนนอกบ้าน เช่น สวน หรือสระน้ำ เป็นต้น

2) การวางผังโดยมีต้นไม้เป็นองค์ประกอบ

3) การวางผังคล้ายแบบกลุ่ม มีชานและระเบียงเป็นองค์ประกอบ โดยมีเป็นการปรับและประยุกต์ลักษณะพื้นที่ใช้สอยแบบไทยในอดีตที่มีความต่อเนื่อง ไปยังระเบียง ชาน หรือพื้นที่ส่วนกลาง ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวอาจมีการจัดวางบริเวณชั้น 2 ของอาคาร ซึ่งจะแตกต่างจากผังแบบที่ 1

4) ผังแบบเดี่ยวมีระเบียง หรือชานเป็นองค์ประกอบ ลักษณะผังอาคารเดี่ยวมีการจัดพื้นที่พักผ่อนให้ต่อเนื่องกับระเบียง หรือชานซึ่งจะอยู่ด้านใดด้านหนึ่งของบ้าน รวมทั้งพื้นที่ดังกล่าวมีการเชื่อมต่อกับพื้นที่พักผ่อนนอกบ้าน

2. การจัดที่ว่าง(ปริภูมิ) จากการศึกษาและสำรวจ พบว่าลักษณะที่ว่างที่มีความสอดคล้องและแสดงถึงลักษณะไทย ที่พบในโครงการบ้านจัดสรรในปัจจุบันประกอบด้วย

1) การเลื่อนไหลของที่ว่าง(ปริภูมิ) ทางมุมมอง การวางพื้นที่โดยที่ให้เกิดความต่อเนื่อง เชื่อมต่อทางสายตา ซึ่งเกิดจากการเชื่อมต่อกันของพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร รวมทั้งการเชื่อมต่อของมุมมองระหว่างพื้นที่ภายในและพื้นที่ภายนอก

2) การเลื่อนไหลของที่ว่าง(ปริภูมิ) ทางการเชื่อมต่อของพื้นที่ซึ่งจะเห็นได้จากลักษณะของการปิดล้อมของอาคารหรือพื้นที่ใช้งานแต่ละพื้นที่ เช่น ลักษณะของพื้นที่ที่มีการจัดให้ต่อเนื่องเชื่อมต่อกันในลักษณะเปิดโล่งไม่มีผนังกัน หรือเปิดบางส่วน เป็นต้น

3) การจัดลำดับความสำคัญของที่ว่าง ลักษณะการจัดที่ว่างที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความแตกต่างของพื้นที่ใช้สอยพื้นที่ต่าง ๆ โดยจะแสดงให้เห็นถึงพื้นที่ใช้สอยส่วนตัว พื้นที่สาธารณะ พื้นที่สาธารณะ โดยใช้ลักษณะของการปิดล้อม ตำแหน่ง และระดับของพื้นที่มาเป็นตัวกำหนดลักษณะดังกล่าว

3. รูปทรง จากการศึกษาและสำรวจ พบว่ารูปทรงที่แสดงถึงลักษณะไทยในอดีตที่มีการนำมาใช้ในโครงการบ้านจัดสรรประกอบด้วย

1) รูปทรงหลังคาทรงจั่ว โดยการปรับประยุกต์จากหลังคาทรงจั่วสูงของเรือนไทยในอดีต เป็นการนำมาปรับให้เข้ากับโครงสร้างและวัสดุสมัยใหม่ ซึ่งอาจมีความชัน หรือความสูงของหลังคาลดลงจากรูปแบบหลังคาเรือนไทยในอดีต

2) รูปทรงหลังคาซ้อนชั้น โดยการปรับประยุกต์จากหลังคาทรงจั่วสูงของเรือนไทยในอดีต ทำให้เกิดการซ้อนของรูปทรงหลังคาเพื่อเป็นการลดทอนสัดส่วนทำให้เกิดความเบาโล่ง ไม่ทึบตัน

3) รูปทรงโค้งแอ่นของหลังคา โดยการนำรูปทรงที่โค้งแอ่นจากข้อจำกัดของวัสดุในอดีต มาปรับและประยุกต์ในรูปทรงหลังคา หรือโครงสร้างในปัจจุบันเพื่อแสดงให้เห็นถึงลักษณะของเส้นสายและสุนทรียภาพแบบไทย ตามรูปแบบเรือนไทยในอดีต

4. องค์ประกอบตกแต่ง จากการศึกษาและสำรวจพบว่าในกรณีศึกษาโครงการบ้านจัดสรรมีการนำองค์ประกอบที่แสดงถึงลักษณะไทยในอดีตมาใช้ โดยเป็นการปรับและประยุกต์ให้เข้ากับรูปแบบโครงการแต่ละโครงการ โดยประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ชายคา 1 – 1.5 เมตร
- 2) ชุ่มประตู่
- 3) บันไดส่วนหน้าบ้าน
- 4) ค้ำยัน
- 5) เสาลอย
- 6) ลักษณะประตู่ หน้าต่าง
- 7) รั้วโปร่ง
- 8) ศาลานั่งเล่น
- 9) ลวดลาย ส่วนตกแต่ง

5. วัสดุ จากการศึกษาและสำรวจพบว่ามีผู้นำวัสดุที่แสดงถึงลักษณะไทยในอดีตมาใช้ในโครงการบ้านจัดสรร โดยมีการนำมาใช้ในส่วนต่าง ๆ ซึ่งมักเป็นวัสดุตกแต่งของอาคารดังนี้

- 1) วัสดุปูพื้น
- 2) วัสดุ วงกบประตู่ หน้าต่าง
- 3) วัสดุมุงหลังคา

โดยเป็นการนำวัสดุที่มีรูปแบบและสี คล้ายกับวัสดุพื้นถิ่นในอดีต เช่น ไม้ กระเบื้องดินเผา โดยเป็นการนำวัสดุสังเคราะห์หรือวัสดุที่มีในปัจจุบันมาปรับใช้ให้มีลักษณะใกล้เคียงกับวัสดุดั้งกล่าว

การข้างต้นผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบการนำลักษณะต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความ
เป็นไทยในโครงการบ้านจัดสรรตามกรณีศึกษาโครงการ 6 โครงการซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 4.1

กรณีศึกษาโครงการบ้านจัดสรร

1. การวางผัง จากการศึกษาและสำรวจพบว่า แต่ละโครงการมีการนำลักษณะการ
วางผังที่แสดงถึงความเป็นไทย ตามที่ได้ทำการศึกษาในข้างต้น ซึ่งมีรูปแบบแตกต่างกันออกไป
โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.2

เปรียบเทียบการวางผังตามลักษณะไทย

ชื่อโครงการ	การวางผัง			
	ผังคล้ายแบบ กลุ่ม อาคารล้อม ชาน พื้นที่ว่าง หรือน้ำ	การใช้ต้นไม้เป็น องค์ประกอบ	ผังคล้ายแบบ กลุ่ม มีชาน ระเบียง เป็นองค์ประกอบ	ผังแบบเดี่ยวมี ระเบียง เป็นองค์ประกอบ
บ้านอบอุ่น				
โนเบิล วานา				
อนันตธารา				
บ้านไทย				
อารียา สวานา				
เศรษฐสิริ บุราสิริ				

จากการเก็บข้อมูลพบว่า โครงการที่มีการนำเอารูปแบบการวางผังที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะไทย มาใช้โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยจากทั้งหมด 4 รายการ ได้ดังนี้

1. โครงการบ้านอบอุ่น	4 รายการ
2. โครงการโนเบิล วานา	3 รายการ
3. โครงการ อนันตธารา	2 รายการ
4. โครงการบ้านไทย	2 รายการ
5. โครงการอารียา สวานา	1 รายการ
6. โครงการบุราสิริ สนามบิณน้ำ	1 รายการ

จากการศึกษาและสำรวจกรณีศึกษาโครงการบ้านจัดสรรพบว่า ลักษณะการวางผังที่แสดงถึงลักษณะไทยของแต่ละโครงการจะมีการนำไปใช้ต่างกัน โดยจะขึ้นอยู่กับ พื้นที่ใช้สอย และแนวคิดของโครงการ ดังนี้

1) ในทุกโครงการมีการนำเสนอถึงการใช้ต้นไม้เป็นองค์ประกอบ จากการศึกษพบว่า แนวคิดการออกแบบของโครงการส่วนใหญ่ เป็นการแสดงให้เห็นถึงรูปแบบบ้านที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดของการมีบรรยากาศที่ร่มรื่น ใกล้ชิดธรรมชาติ ประกอบกับการนำต้นไม้หรือการจัดสวนเป็นองค์ประกอบ มีความยืดหยุ่น ง่ายต่อการปรับเปลี่ยนตามความต้องการของผู้บริโภค ต้นทุนไม่สูงมาก และแสดงถึงบรรยากาศโดยรวมของบ้านได้ดี โดยการนำต้นไม้มาเป็น

องค์ประกอบในบ้าน พบว่ามีในบ้านทุกขนาด ตั้งแต่ 170 – 310 ตารางเมตร ขนาดที่ดินประมาณ 55 ถึง 100 ตารางวา

2) ในโครงการ ซึ่งมีขนาดบ้านในโครงการไม่เกิน 190 ตารางเมตร ขนาดที่ดินประมาณ 50 – 60 ตารางวา เช่น แบบบ้านบุราณูดา แบบบ้านบุรากาญดา ในโครงการเศรษฐกิจบุรีบุรี แบบบ้านอยุธยา 1 และ 2 ของโครงการบ้านไทย มักจะใช้รูปแบบการวางผังแบบเรือนเดี่ยว มีระเบียบเป็นองค์ประกอบ เนื่องจากเป็นรูปแบบการจัดวางผังที่มีการใช้พื้นที่น้อย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ใช้สอยหลักเน้นการประหยัดพื้นที่ ขนาดบ้านมักมีขนาดเล็ก ซึ่งตอบสนองครอบครัวขนาดเล็กจำนวนสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 2 – 4 คน

3) ในรูปแบบการวางผังแบบ คล้ายผังแบบกลุ่มมีชาน หรือระเบียบเป็นองค์ประกอบ มักพบในบ้านที่มีขนาดตั้งแต่ 190 ตารางเมตรขึ้นไป โดยมีทั้งที่มีชานบ้านอยู่บริเวณพื้นที่ชั้น 2 ในแบบบ้านกอรกซึ่งมีขนาดพื้นที่ 301 ตารางเมตร แบบบ้านกอขวัญซึ่งมีขนาด 198 ตารางเมตร ในโครงการบ้านอบอุ่น โดยพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่พักผ่อนนอกประสงค์ ในแบบบ้านพิศในโครงการโนเบิล วานา ซึ่งมีขนาด 312 ตารางเมตร มีการจัดพื้นที่ส่วนกลางเปิดโล่งอยู่ชั้นล่าง สำหรับพักผ่อนภายนอกอาคาร ซึ่งมีทั้งบ้านที่มีลักษณะตัวอาคารแยกออกเป็น 2 หลัง และเชื่อมต่อกด้วยพื้นที่ส่วนกลางเปิดโล่ง รวมทั้งบ้านลักษณะตัว L หรือตัว U โดยรูปแบบบ้านในลักษณะดังกล่าวเหมาะกับผู้อยู่อาศัยที่มีครอบครัวขนาดตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป

4) การมีสระน้ำ หรือพื้นที่สวนเป็นองค์ประกอบหลัก ในผังที่มีลักษณะคล้ายแบบกลุ่มดังที่กล่าวมาข้างต้นจะพบในบ้านในโครงการโนเบิล วานา โครงการบ้านอบอุ่น โดยผังบ้านจะโอบล้อมสระน้ำ หรือพื้นที่สวน โดยขนาดบ้านจะมีขนาดตั้งแต่ 190 ตารางเมตรขึ้นไป ขนาดที่ดินตั้งแต่ 75 ตารางวาขึ้นไป

2. ที่ว่าง (ปริภูมิ) จากการศึกษาและสำรวจพบว่า แต่ละโครงการมีการนำลักษณะการจัดที่ว่างที่แสดงถึงความเป็นไทย ตามที่ได้ทำการศึกษาในข้างต้น ซึ่งมีรูปแบบแตกต่างกันออกไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.3
เปรียบเทียบที่ว่าง(ปริภูมิ)ผังตามลักษณะไทย

ชื่อโครงการ	รูปแบบที่ว่าง		
	การเลือกไหลของ ปริภูมิทางมุมมอง	การเลือกไหลของปริภูมิ ทางการเชื่อมต่อของพื้นที่	การจัดลำดับความสำคัญ ของปริภูมิ
บ้านอบอุ่น			
โนเบิล วานา			
อนันตธารา			
บ้านไทย			
อารียา สวานา			
เศรษฐสิริ บุราสิริ			

จากการเก็บข้อมูลพบว่า โครงการที่มีการนำเอารูปแบบการจัดที่ว่างแสดงให้เห็นถึงลักษณะไทย มาใช้โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยจากทั้งหมด 3 รายการ ได้ดังนี้

1. โครงการบ้านอบอุ่น	3 รายการ
2. โครงการโนเบิล วานา	3 รายการ
3. โครงการ อนันตธารา	2 รายการ
4. โครงการบ้านไทย	2 รายการ
5. โครงการอารียา สวานา	1 รายการ
6. โครงการบุราสิริ สนามบินน้ำ	1 รายการ

จากการศึกษาและสำรวจกรณีศึกษาโครงการบ้านจัดสรรพบว่า ลักษณะการจัดที่ว่างที่แสดงถึงลักษณะไทยของแต่ละโครงการจะมีการนำไปใช้ต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับรูปแบบและแนวคิดโครงการดังนี้

- 1) ในการจัดพื้นที่ให้บ้าน ให้มีลักษณะของที่ว่างภายในอาคารมีการเชื่อมต่อในรูปแบบการใช้งาน โดยอาคารชั้นล่าง ของบ้านทุกแบบในโครงการทั้ง 6 โครงการ จะมีลักษณะพื้นที่ภายในมีการเชื่อมต่อสามารถเข้าถึงกันได้ รวมทั้งพื้นที่ภายในที่สามารถเชื่อมต่อกับพื้นที่ภายนอกอาคาร

โดยการจัดให้มีประตู ช่องเปิดขนาดใหญ่ ซึ่งจากพื้นถึงเพดาน สามารถเปิดออกสู่พื้นที่ภายนอกอาคาร

2) ในแบบบ้านทุกแบบใน 4 โครงการ คือ โครงการบ้านอบอุ่น โครงการโนเบิล วานา โครงการอนันตารา โครงการบ้านไทย มีการจัดตำแหน่งของพื้นที่ใช้สอยหลักของบ้านในชั้นล่าง ประกอบด้วย ห้องรับแขก ห้องนั่งเล่น ห้องรับประทานอาหาร จัดให้สามารถเชื่อมต่อกันโดยตรง และสามารถเชื่อมต่อกับพื้นที่ภายนอก ซึ่งมีการจัดวางให้ต่อเนื่องกับพื้นที่ระเบียง พื้นระแนงไม้ หรือพื้นที่พักผ่อนนอกบ้านที่เชื่อมต่อไปยังสวน หรือสระน้ำ

3) การใช้ความแตกต่างของระดับพื้น เพื่อบอกความสำคัญของพื้นที่ใช้สอย จะพบในบ้านโครงการ บ้านอบอุ่น โครงการโนเบิล วานา โดยมีการจัดให้มีความแตกต่างระดับพื้นของบ้านภายในโครงการ

4) การใช้ลักษณะของผนังทึบโปร่งของบ้านเป็นตัวบอกความสำคัญของพื้นที่ 2 โครงการ คือ โครงการบ้านอบอุ่น โครงการโนเบิล วานา หากพิจารณาเปรียบเทียบกับระดับราคา และพื้นที่ใช้สอยของแต่ละโครงการจะพบว่า ระดับราคาตั้งแต่ 7 ล้านบาทขึ้นไปและมีพื้นที่ 190 ตารางเมตรขึ้นไป จะมีลักษณะของที่ว่างที่แสดงถึงลักษณะไทยในโครงการมากกว่าบ้านขนาดเล็ก ตั้งแต่ 190 ลงมา

3. รูปทรง จากการศึกษาและสำรวจพบว่า แต่ละโครงการมีการนำลักษณะการของรูปทรงในตัวบ้านที่แสดงถึงความเป็นไทย ตามที่ได้ทำการศึกษาในข้างต้น ซึ่งมีรูปแบบแตกต่างกันออกไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.4

เปรียบเทียบรูปทรงตามลักษณะไทย

ชื่อโครงการ	รูปทรง			
	หลังคาทรงจั่ว	หลังคาซ้อนชั้น	หลังคาทรง แอ่นโค้ง	รูปทรงผายออก ของมวลอาคาร
บ้านอบอุ่น				
โนเบิล วานา				
อนันตารา				
บ้านไทย				
อารียา สวานา				
เศรษฐสิริ บุราสิริ				

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ชื่อโครงการ	รูปทรง		
	การแตกปริมาตร ของอาคาร	รูปทรงโค้งแอ่นของ ตัวบ้าน	รูปทรงแอ่นโค้งขววัสดุ ตกแต่ง
บ้านอบอุ่น			
โนเบิล วานา			
อนันตธารา			
บ้านไทย			
อารียา สวานา			
เศรษฐสิริ นุราสิริ			

จากการเก็บข้อมูลพบว่า โครงการที่มีรูปทรงที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะไทย มาใช้โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยจากทั้งหมด 6 รายการ ได้ดังนี้

1. โครงการบ้านอบอุ่น	3 รายการ
2. โครงการโนเบิล วานา	2 รายการ
3. โครงการ อนันตธารา	1 รายการ
4. โครงการบ้านไทย	1 รายการ
5. โครงการอารียา สวานา	0 รายการ
6. โครงการนุราสิริ สนามบินน้ำ	0 รายการ

จากการศึกษาและสำรวจกรณีศึกษาโครงการบ้านจัดสรรพบว่า ลักษณะของรูปทรงที่แสดงถึงลักษณะไทยของแต่ละโครงการจะมีการนำไปใช้ต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับรูปแบบและแนวคิดโครงการดังนี้

1) จากการสำรวจพบว่า มีการรูปทรงของหลังคาแบบไทยโดยการนำไปปรับและประยุกต์ให้เข้ากับรูปแบบโครงการ โดยแบบบ้านทุกแบบของโครงการ บ้านอบอุ่น โครงการ โนเบิล วานา และโครงการบ้านไทย โดยมีลักษณะของหลังคา ทรงจั่ว ซึ่งปรับลดความสูงและความชันของหลังคา เพื่อให้ความเหมาะสมในด้านต้นทุนของบ้านและโครงสร้าง ประกอบกับปัจจุบันเทคโนโลยีการก่อสร้างและวัสดุมีการพัฒนาขึ้นมากจึงไม่จำเป็นต้องทำให้หลังคามีความลาดชันมาก

2) จากการสำรวจโครงการทั้ง 6 โครงการ ไม่พบว่ามี การนำรูปแบบของรูปทรงที่มี การโค้งแอ่นของหลังคา หรือวัสดุ และรูปทรงที่มีการผายออกของมวลอาคาร

3) จากการสำรวจโครงการพบว่ามี การนำรูปแบบของรูปทรงที่มีแตกปริมาตรของ อาคารในโครงการบ้านอบอุ่น โครงการโนเบิล วานา โครงการอนันตธารา

4) จากการสำรวจไม่พบ โครงการเศรษฐกิจสิริ นุรา โครงการอารียา สwana ไม่มีการ ลักษณะรูปทรงที่แสดงถึงความเป็นไทยตามที่ได้ทำการศึกษา โดยทั้ง 2 โครงการใช้ลักษณะของ รูปทรงตามรูปแบบของบ้านจัดสรรทั่วไป คือ ลักษณะอาคารเดี่ยว รูปทรงสี่เหลี่ยม

4. องค์ประกอบ จากการศึกษาและสำรวจพบว่า แต่ละโครงการมีการนำลักษณะการ ใช้องค์ประกอบในตัวบ้านที่แสดงถึงความเป็นไทย ตามที่ได้ทำการศึกษาในข้างต้น ซึ่งมีรูปแบบ แตกต่างกันไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.5

เปรียบเทียบองค์ประกอบตามลักษณะไทย

ชื่อโครงการ	องค์ประกอบ								
	ชายคา ยื่น 1- 1.5 ม.	ซุ้ม ประตู	บันได หน้า บ้าน	ค้ำยัน	เสาฉลวย	ลักษณะ ประตู – หน้าต่าง	รั้วโปร่ง	ศาลา นั่งเล่น	ลดลาย ส่วน ตกแต่ง
บ้านอบอุ่น									
โนเบิล วานา									
อนันตธารา									
บ้านไทย									
อารียา									
สวานา									
เศรษฐกิจสิริ นุรา									
ราสิริ									

จากการเก็บข้อมูลพบว่า โครงการที่มีการนำเอาองค์ประกอบที่แสดงให้เห็นถึง ลักษณะไทย มาใช้โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยจากทั้งหมด 9 รายการ ได้ดังนี้

1. โครงการบ้านอบอุ่น	7 รายการ
2. โครงการโนเบิล วานา	6 รายการ
3. โครงการบ้านไทย	6 รายการ

4. โครงการ อนันตธารา	4 รายการ
5. โครงการอารียา สวนา	4 รายการ
6. โครงการบุราสิริ สนามบินน้ำ	2 รายการ

จากการศึกษาและสำรวจกรณีศึกษาโครงการบ้านจัดสรรพบว่า ลักษณะขององค์ประกอบที่แสดงถึงลักษณะไทยของแต่ละโครงการมีดังนี้

1) ในโครงการทุกโครงการมีการนำรูปแบบองค์ประกอบที่แสดงถึงลักษณะไทยในโครงการมาใช้ในการออกแบบ โดยมีการนำมาใช้อย่างน้อย 2 รายการ

2) จากการสำรวจพบว่าบ้านทุกแบบในแต่ละโครงการจะมีการนำลักษณะขององค์ประกอบไปใช้ใกล้เคียง โดยจะแตกต่าง ๆ กันเพียงส่วนของศาลานั่งเล่น โดยจะขึ้นอยู่กับขนาดของที่ดิน ซึ่งมักจะมีขนาดตั้งแต่ 90 ตารางวาขึ้นไป

3) การใช้ลวดลาย ส่วนตกแต่ง เช่น การเพิ่มรายละเอียดให้กับผนัง โดยทำให้เกิดเส้นสายการเพิ่มรายละเอียดให้กับพื้นผิววัสดุ ส่วนตกแต่งประตูหน้าต่าง เป็นต้น เป็นองค์ประกอบที่มีการนำไปใช้ถึง 4 โครงการจาก 6 โครงการ จากโครงการที่ทำการสำรวจ โดยพบว่ามีในบ้านทุกแบบในโครงการที่นำลักษณะดังกล่าวมาใช้

4) จากข้อมูลพบว่าการนำองค์ประกอบที่แสดงถึงลักษณะไทยมาใช้ในการออกแบบบ้านจัดสรรเป็นวิธีที่นิยมมากที่สุด เนื่องจากต้นทุนถูกกว่าเมื่อเทียบกับรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบอื่น การนำเอาองค์ประกอบภายนอกมาใช้ในการออกแบบบ้านในโครงการส่งผลต่อโครงสร้างน้อย เช่น ค้ำยัน ชุ่มทางเข้า ลวดลายตกแต่ง โดยรูปแบบดังกล่าวมีความเด่นชัดง่ายต่อการรับรู้ถึงความเป็นไทย โดยจะต้องนำมาผสมผสานร่วมกับรูปแบบอื่น ๆ เช่น รูปทรง วัสดุ เพื่อให้สามารถรับรู้ถึงความเป็นไทยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

5. วัสดุ จากการศึกษาและสำรวจพบว่า แต่ละโครงการมีการใช้วัสดุที่แสดงถึงลักษณะไทยในโครงการ ตามที่ได้ศึกษาในข้างต้น โดยจากการศึกษาพบว่าวัสดุที่นำมาใช้ในโครงการบ้านจัดสรรจะเป็นวัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง ซึ่งมีรูปแบบแตกต่างกันออกไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.6
เปรียบเทียบวัสดุตามลักษณะไทย

ชื่อโครงการ	วัสดุ			
	วัสดุปูพื้น	วัสดุ วงกบ ประตู หน้าต่าง	วัสดุปิดผิว	วัสดุมุง หลังคา
บ้านอบอุ่น				
โนเบิล วานา				
อนันตธารา				
บ้านไทย				
อารียา สวานา				
เศรษฐสิริ บุราสิริ				

จากการเก็บข้อมูลพบว่า โครงการที่มีการใช้วัสดุที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะไทย มาใช้ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยจากทั้งหมด 4 รายการ ได้ดังนี้

1. โครงการบ้านอบอุ่น	4 รายการ
2. โครงการโนเบิล วานา	3 รายการ
3. โครงการบ้านไทย	3 รายการ
4. โครงการอารียา สวานา	3 รายการ
5. โครงการ อนันตธารา	2 รายการ
6. โครงการบุราสิริ สนามบินน้ำ	2 รายการ

จากการศึกษาพบว่า การนำวัสดุที่แสดงถึงลักษณะไทยในโครงการมีรายละเอียดดังนี้

1. จากการศึกษพบว่าในโครงการมีการใช้วัสดุทั่วไปในปัจจุบันที่เหมือนกับวัสดุ
ดั้งเดิม หรือเลียนแบบวัสดุธรรมชาติ เช่น กระเบื้องปูพื้น ระแนง ลูกกรง พื้นห้อง เป็นต้น
2. การใช้วัสดุที่มุงหลังคาที่มีความคล้ายคลึงวัสดุพื้นถิ่นเดิม หรือเลียนแบบวัสดุ
ธรรมชาติ เช่น กระเบื้องหลังคาดินเผา

จากข้อมูลสามารถสรุปได้ว่า ปัจจุบันเทคโนโลยีการก่อสร้างพัฒนาจากอดีต รูปแบบ
และเทคนิคการใช้วัสดุดั้งเดิมเดิมที่แสดงถึงลักษณะไทย จึงไม่นิยมโครงการบ้านจัดสรรในปัจจุบัน
เนื่องจาก ใช้เวลาในการก่อสร้างมากกว่า วัสดุไม่มีความคงทนประกอบกับการใช้วัสดุทดแทนที่

สามารถตอบสนองความต้องการทางด้านรูปแบบที่มีความเป็นไทย ซึ่งมีความคงทน มาตรฐานมากกว่าและเหมาะที่จะใช้ในการก่อสร้างในปริมาณที่มาก

ปัจจุบันพบว่าวัสดุสมัยใหม่ที่มีรูปแบบ เลียนแบบวัสดุในอดีตจะมีราคาสูงกว่าและได้รับความนิยมในสถาปัตยกรรมที่ต้องแสดงถึงเอกลักษณ์ไทยและรูปแบบสถาปัตยกรรมเขตร้อน เช่น วัสดุรีไซเคิล ในการนำมาใช้ในโครงการบ้านจัดสรร พบว่ามีราคาแตกต่างจากวัสดุทั่วไป เช่น กระเบื้องคอนกรีตโมเนียราคาประมาณ 110 บาทต่อตารางเมตร หากเป็นกระเบื้องแก้ว หรือ กระเบื้องคอนกรีตผิวเรียบ เลียนแบบกระเบื้องดินเผาจะราคาประมาณ 350-410 บาทต่อตารางเมตร

กระแสนิยมของแนวคิดการออกแบบบ้าน ในรูปแบบสถาปัตยกรรมเขตร้อน ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับ รูปแบบสีในสถาปัตยกรรมไทย ประกอบกับเลือกใช้สีในโครงการ ไม่ส่งผลกระทบต่อต้นทุน และโครงสร้างอาคาร ปัจจุบันมีการนำสี โทนธรรมชาติ เช่น สีน้ำตาล สีเทา สีเทาน้ำตาล และสีครีม มาใช้ในโครงการมากขึ้น

4.1.3 สรุปรูปแบบไทยจากการสำรวจ 15 โครงการบ้านจัดสรรที่นำลักษณะไทยมาใช้

จากการศึกษารวบรวมข้อมูลจากกรณีศึกษาโครงการตัวอย่าง โครงการบ้านจัดสรรที่นำลักษณะไทยมาใช้ในการออกแบบ ซึ่งพบว่ามีโครงการนำลักษณะไทยมาใช้ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งสามารถสรุปเป็นรูปแบบตามตัวแปรได้ ดังนี้

1. ลักษณะการวางผัง

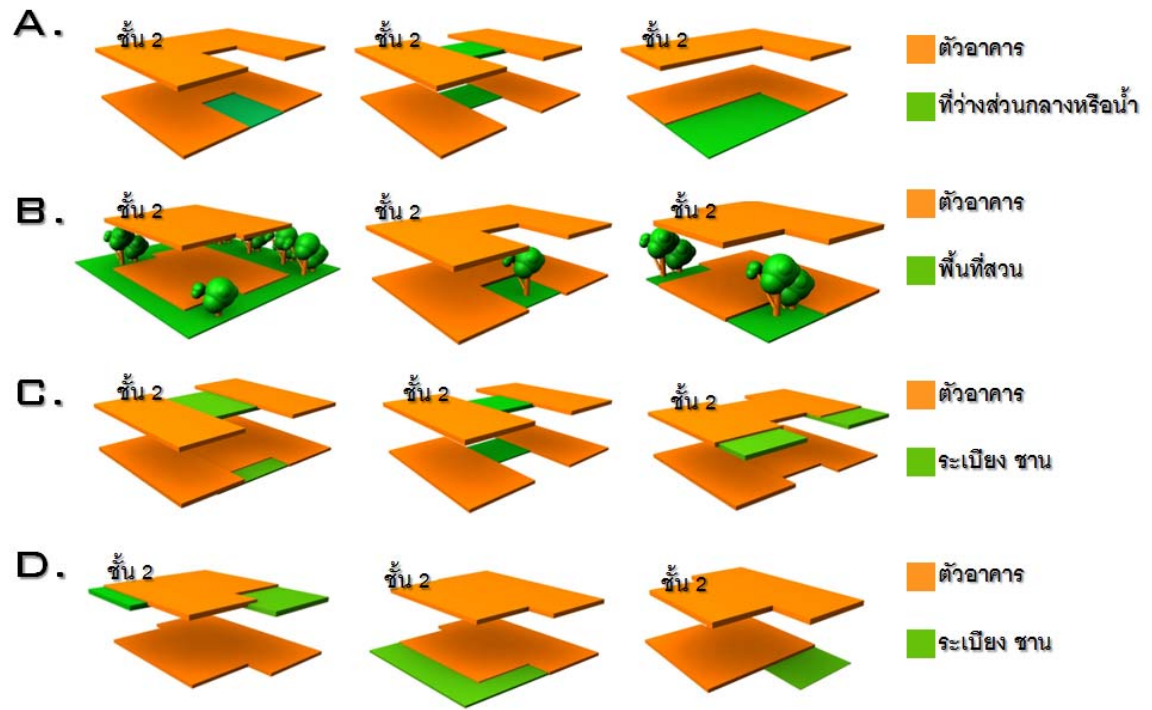
ตารางที่ 4.7

ลักษณะการวางผัง

ลักษณะไทย	รายละเอียด
1. การวางผัง	A. ผังคล้ายแบบกลุ่ม อาคารล้อมลาน พื้นที่ว่าง ส่วนกลางหรือ น้ำ B. การใช้ต้นไม้เป็นองค์ประกอบ ภายในและภายนอกอาคาร C. ผังคล้ายแบบกลุ่มมีลาน ระเบียงเป็นองค์ประกอบ D. ผังแบบเดี่ยวมีลาน ระเบียงเป็นองค์ประกอบ

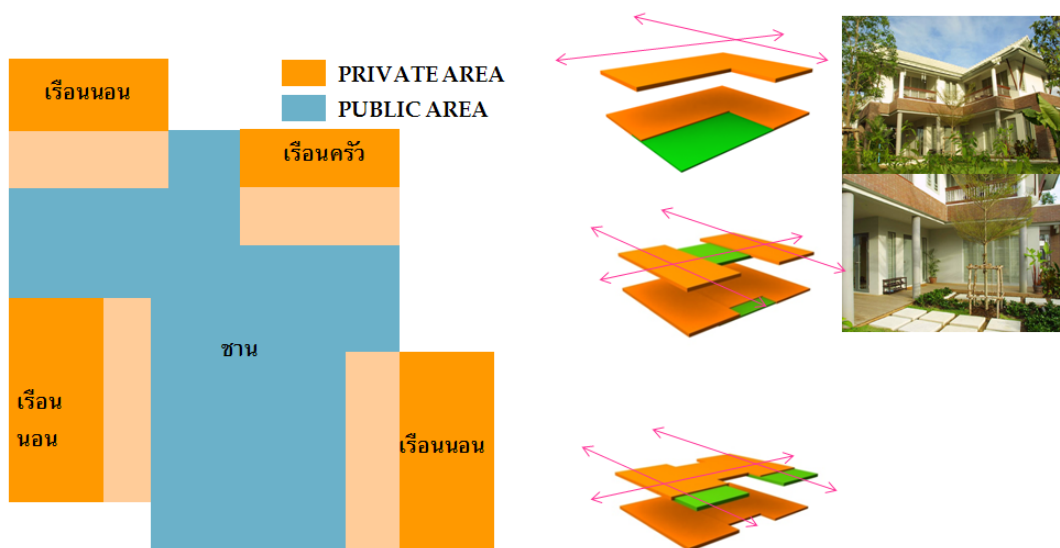
ภาพที่ 4.2

ลักษณะการวางผังโครงการตัวอย่างแบบต่าง ๆ

ภาพที่ 4.3

ลักษณะการวางผังในเรือนไทยในอดีต

ภาพที่ 4.4

ลักษณะการวางผังในเรือนไทยในอดีต

ภาพที่ 4.5

ลักษณะการวางแผน A.

การวางแผนแบบ A.

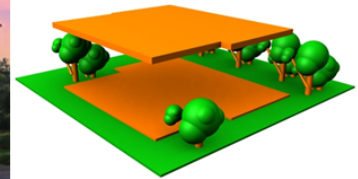

ภาพที่ 4.6

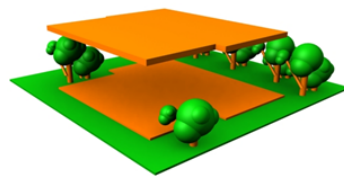
ลักษณะการวางแบบ B.

การวางผังแบบ B.

โครงการอารีนาการ์เด้น

โครงการสยามเนเชอรัลไฮม์

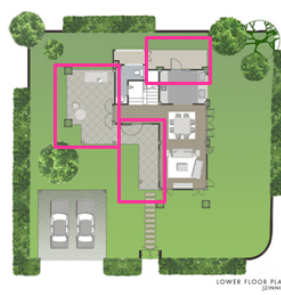
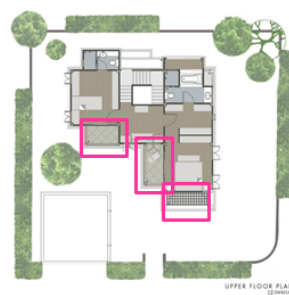

ภาพที่ 4.7

ลักษณะการวางแบบ C.

การวางผังแบบ C.

โครงการโนเบิลทารา

 ระเบียง

ภาพที่ 4.8

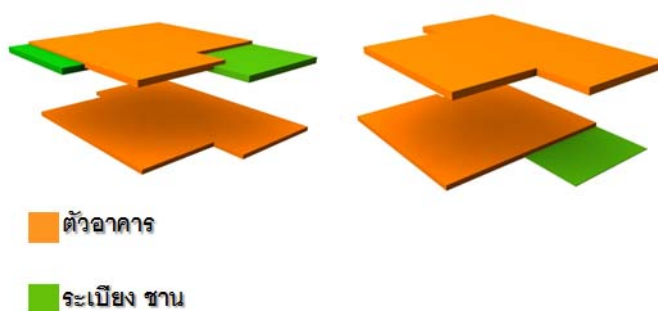
ลักษณะการวางแบบ D.

การวางผังแบบ D.

โครงการอมไทย

โครงการนราธิป รัตนทิเบศร์

2. ลักษณะที่ว่าง (ปริภูมิ)

ตารางที่ 4.8

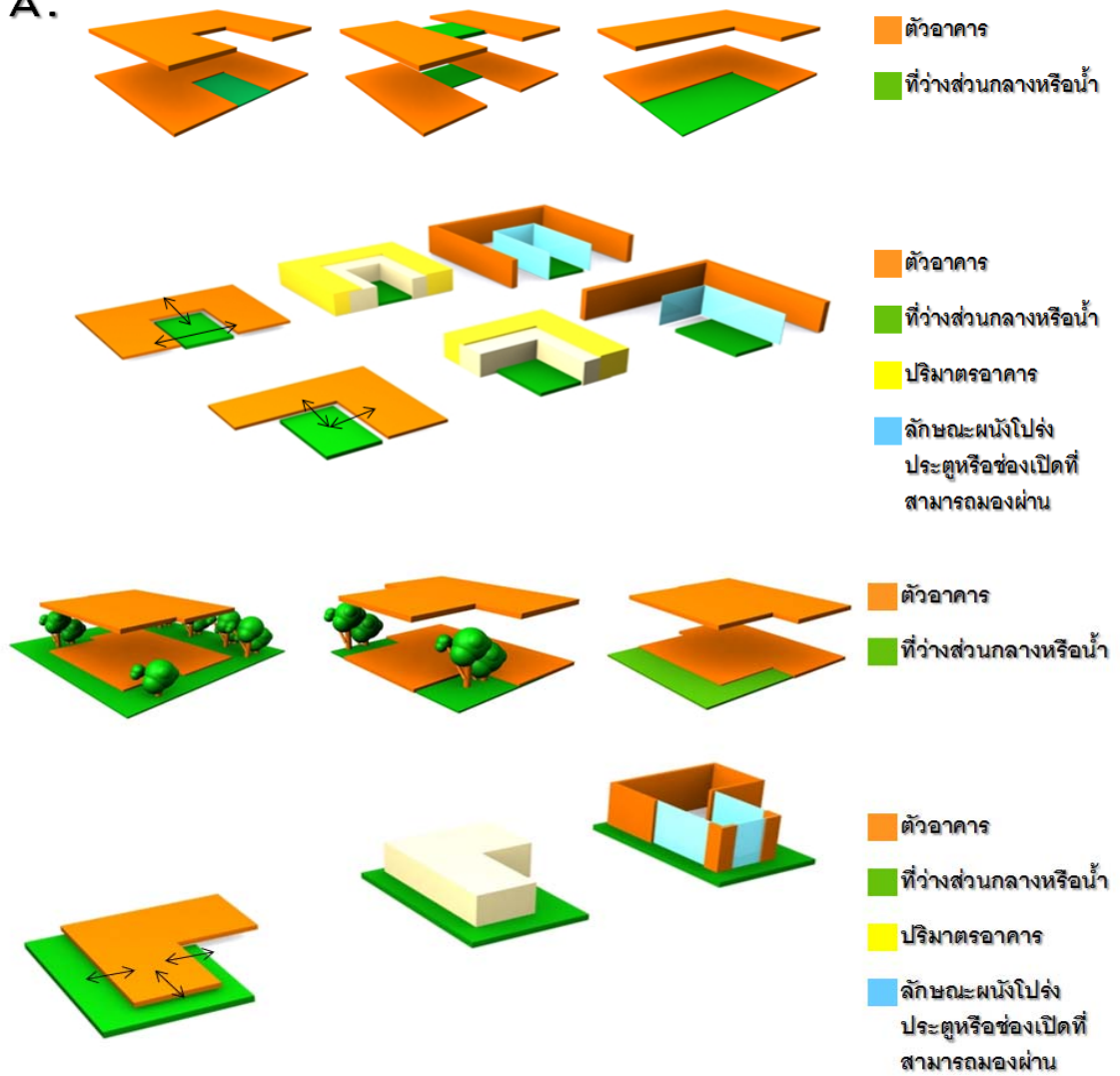
ลักษณะที่ว่าง (ปริภูมิ)

ลักษณะไทย	รายละเอียด
2. ที่ว่าง(ปริภูมิ)	A. มีการเคลื่อนไหวของปริภูมิ - มุมมอง - การเข้าถึง B. มีลำดับความสำคัญของปริภูมิ

ภาพที่ 4.9
ลักษณะที่ว่าง (ปริภูมิ) แบบ A.

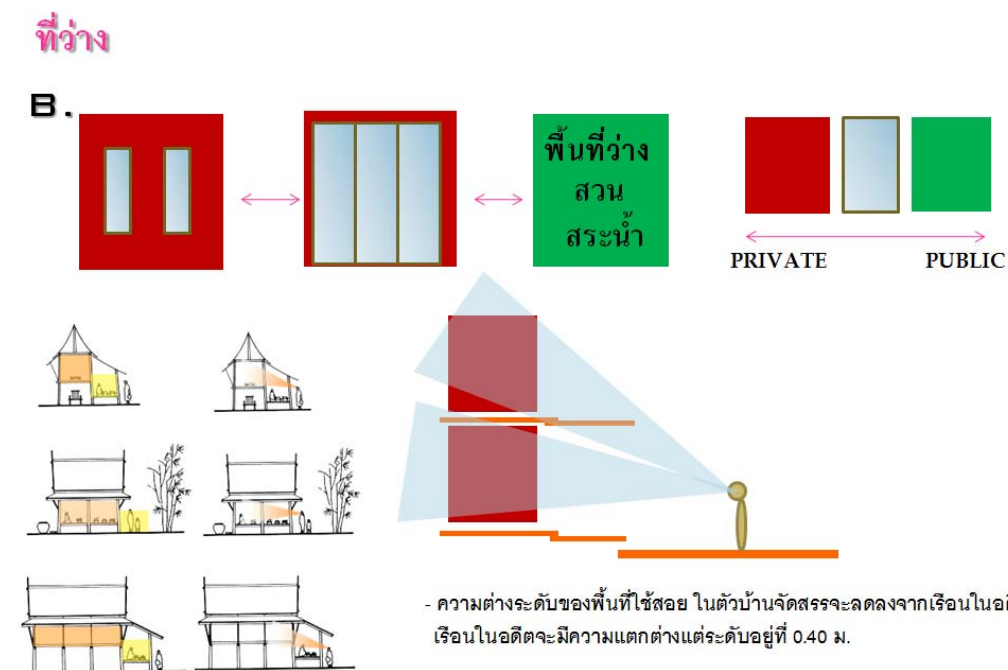
ที่ว่าง

A.

ภาพที่ 4.10

ลักษณะที่ว่าง (ปริภูมิ) แบบ B.

ภาพที่ 4.11

ลักษณะที่ว่าง (ปริภูมิ) ในโครงการ

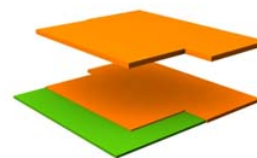
ที่ว่าง

โครงการรวบดินทร์

ตัวอาคาร

ที่ว่างส่วนกลางหรือน้ำ

โครงการบ้านอบอุ่น

